



Brøndby
Kommune



Greve
Kommune



KØGE KOMMUNE



stevns kommune

7.juni 2023

Beskyt havmiljøet i hele Øresund og Køge Bugt

1 Baggrund

De syv kommuner i Køge Bugt – Brøndby, Vallensbæk, Ishøj, Greve, Solrød, Køge og Stevns Kommune – ønsker sammen at forbedre havmiljøet i Køge Bugt og fremme en bæredygtig udvikling af Køge Bugt og det sydlige Øresund.

Allerede i 1932 forbød Danmark og Sverige i fællesskab brugen af bundtrawl i hele Øresund. Halvtreds år senere forbød Sverige sandsugning på den svenske side af Øresund. I lyset af de seneste års intensiverede udnyttelse af havmiljøet i form af byggeprojekter som Lynetteholmen, Holmene, råstofindvinding mv. er det nu tid til, at der arbejdes på en fælles beskyttelse af hele Øresund fra Gilleleje/Kullen til Falsterbo/Stevns.

I 2020 bad den svenske regering Länsstyrelsen i Skåne om at undersøge mulighederne for et marint beskyttelsesområde for Øresund¹. I udredningen beskriver Länsstyrelsen forslag til beskyttelsesområder i svensk farvand, samt forslag til et dansk-svensk samarbejde om fælles beskyttelse og forvaltning hele Øresund.

Regeringen har i finanslovsaftalen for 2022 afsat 10. mio. kr. årligt i årene 2022-2025 til to marine naturnationalparker i Øresund og Lillebælt². Aftalen om marine naturnationalparker sigter mod at styrke naturen og biodiversiteten på havet og gøre viden om havmiljø mere tilgængeligt, mens erhvervsmæssige aktiviteter kan fortsætte i parkerne. Tilsvarende fremgår det af SVM-regeringens regeringsgrundlag³, at regeringen ønsker at fremlægge en opdateret havplan med en ambition om 10 pct. strengt beskyttet og 20 pct. beskyttet hav.

De syv kommuner – Køge Bugt Alliancen – vurderer det positivt, at regeringen ønsker at sikre en bedre beskyttelse og bæredygtig udvikling af det danske havmiljø både i forhold havplanen og etableringen af marine naturnationalparker. Desværre har den tidligere fremsatte havplan ikke i tilstrækkelig grad ydet beskyttelse af havmiljøet i Køge Bugt.

Nærværende notat gør rede for Køge Bugts beskyttelsesværdighed, ligesom det beskrives, hvilke problemstillinger og udfordringer der eksisterer i forhold til vedvarende forurening og påvirkning af havmiljøet i Køge Bugt. Endeligt fremsættes konkrete anbefalinger til, hvordan beskyttelsen af havmiljøet i og omkring Køge Bugt kan styrkes. Særligt lægger de syv kommuner vægt på, at den marine naturnationalpark i Øresund skal gælde hele Øresund inkl. Køge Bugt, ligesom der ved

¹ Länsstyrelsen Skåne, "[Rapportering Regeringsuppdrag om att utreda förutsättningarna för ett marint områdesskydd i Öresund \(M2020/01182/Nm\)](#)", februar 2022.

² Finansloven 2022, "[Delaftale om Investeringer i et forsat grønnere Danmark - Faktaark: Bedre Havmiljø](#)", december 2021

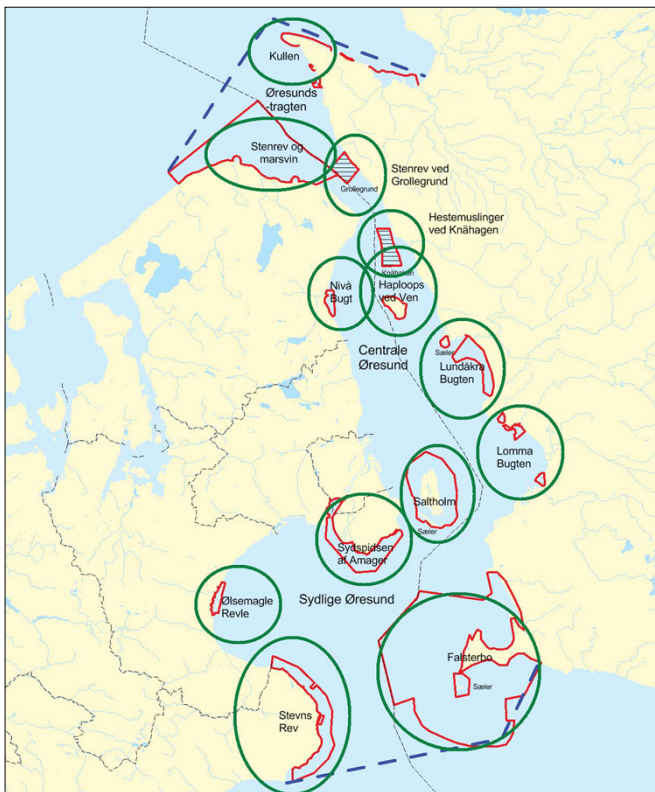
³ SVM-Regeringen, "[Regeringsgrundlag 2022 – Ansvar for Danmark](#)", december 2021

havmiljøforstyrrende aktiviteter i bugten skal sikres kompenserende tiltag, som det gælder i dag for Natura2000-områderne.

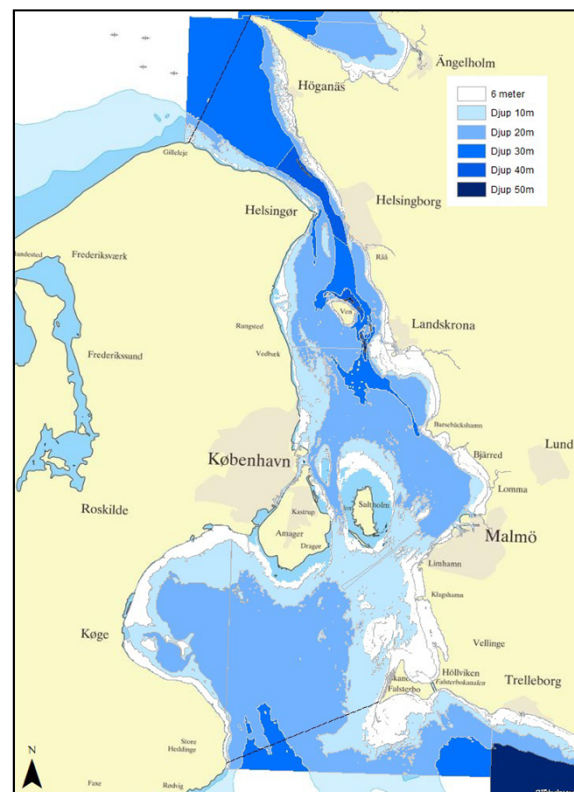
2 Øresund – et sammenhængende og vigtigt naturområde

På grund af den store variation i dybdeforhold, bundtyper og saltholdighed har Øresund i forhold til sin størrelse en helt enestående samling af forskellige plante- og dyresamfund. Der findes alt fra klippekyster over stenrev til sand og blød mudderbund. Derfor er Øresund et vigtigt naturområde for havfugle, torsk, sæler, marsvin, muslinger og bunddyr.

Rambøll har i 2018 identificeret og optalt 18 forskellige habitattyper i Øresund fra Køge Bugt til Gilleleje-Kullen-området. Øresund repræsenterer således langt den største relative tæthed af forskellige habitattyper sammenlignet med fx Bælthavet (Storebælt og Lillebælt), Smålandshavet og Kattegat. Det 10 gange større Kattegat rummer derimod blot 15 habitattyper⁴.



Kort 1: Kort over beskyttede områder i Øresund⁵.



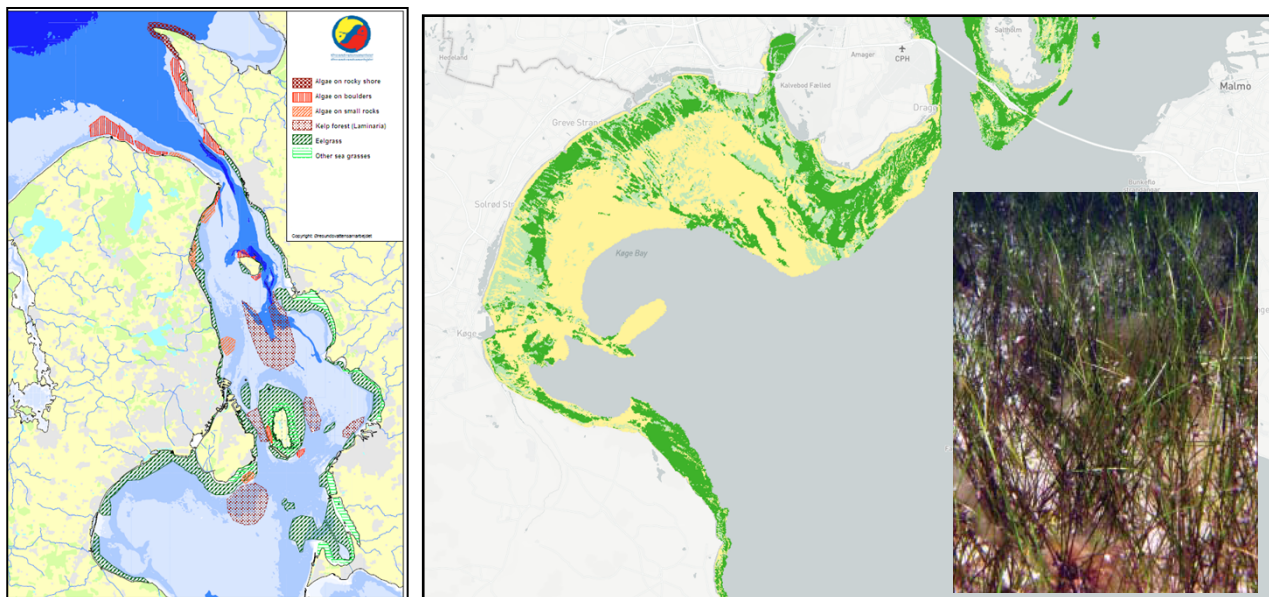
Kort 2: Kort over Øresund med vanddybder³.

Øresunds mange habitattyper skyldes bl.a. de varierende dybde- og bundforhold, strømforholdene, saltvandsspringlag, brakvandspåvirkning fra syd og høj saltpåvirkning fra nord. Disse faktorer skaber optimale betingelser for et rigt dyre- og planteliv på et lille geografisk område. Det er samtidig et område med relativt mange vrug, stenrev, sandbanker og områder med ålegræs, som er vigtige for livet i havet.

⁴ Rambøll (For Miljø- og Fødevareministeriet), "[Øresunds naturværdier og råstofressourcer](#)", 2018.

⁵ Øresundsvandsamarbejdet, "[Debatoplæg 2015: Beskyt Øresundsnatur?](#)", september 2015.

Ålegræsenge er ligeledes vigtige lokaliteter for fiskeyngel, bunddyr m.v. Samtidig har de stor betydning for CO₂-opsamling og dermed klimaet. Netop ålegræsenge er særligt udbredte i Køge Bugt-området i forhold til øvrige områder i Øresund (jf. kort 3 og 4).



Kort 3: Vegetationen i Øresund⁶

Kort 4: Undervandsvegetation (søgræs og makroalger) i den sydlige del af Øresund⁷.

Øresund er et unikt havområde i Østersø-Kattegat regionen pga. de mange habitattyper, strømforhold, springlag og markante naturhold i form af strandengsvidder, ålegræsenge og blåmuslingetæpper.⁸ Derfor er det vigtigt, at hele Øresund beskyttes af en kommende marine nationalpark.

3 Negative påvirkninger af havmiljøet i Køge Bugt

Øresund har gennem mange år har været påvirket af fysiske forstyrrelser som fx opfyldninger, havneudvidelser, nedgravning af kabler, sandsugning, vindmøller, høfder mv. Samlet set giver alle forstyrrelserne i Øresund en omfattende påvirkning af hele området⁹.

Nedenfor beskrives nogle af mest presserende forhold og aktiviteter, som påvirker havmiljøet i negativ retning.

⁶ Øresundsvandssamarbejdet, "[Kort over vegetationen i Øresund](#)", 2019.

⁷ DHI, "[Marin Vegetation – Marine Vegetation Atlas](#)", 2018.

⁸ Rambøll (For Miljø- og Fødevareministeriet), "[Øresunds naturværdier og råstofressourcer](#)", 2018.

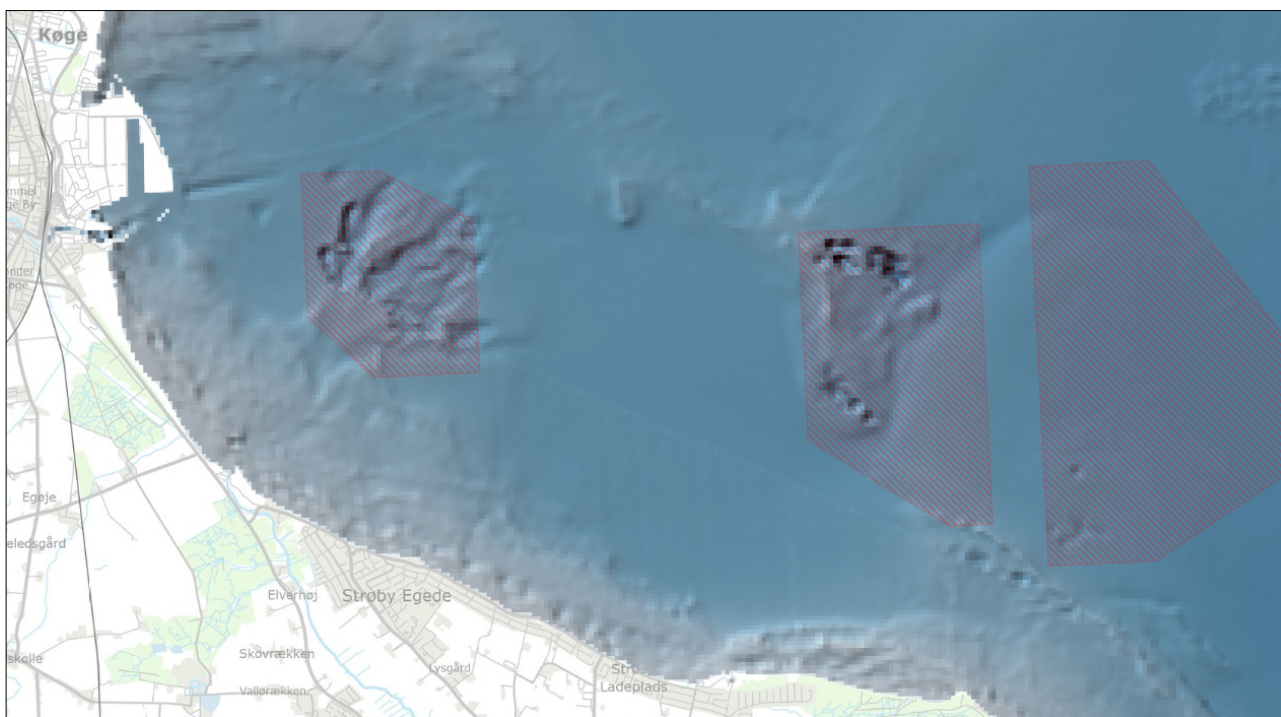
⁹ Øresundsvandssamarbejdet, "[Fysiske forstyrrelser / Fysisk störning i Øresund](#)", 2007.

3.1 6.5 mio. m³ råstoffer udvundet i Køge Bugt

Køge Bugt er et af de områder i de danske farvande, hvor der foretages aller mest sandsugning, også kaldet råstofindvinding. Over årene er der suget og gravet mio. af m³ sand, grus og ral op af havbunden i Køge Bugt:

- 4,3 mio. m³ råstoffer indvundet fra 2008-2017 ¹⁰
- 2,2 mio. m³ råstoffer indvundet fra 2018-2022 ¹¹

Omfanget af sandsugning og råstofindvinding har omfattende fysiske og miljømæssige konsekvenser for havmiljøet. Råstofindvindingen i Køge Bugt er så voldsom, at det tydeligt ses på dybdekortet, hvor sandsugningen efterlader store sorte huller i havet (sugehuller), hvor alt liv er



tilintetgjort.

Kort 5: Dybdekortet (DDM 50m¹²) illustrerer råstofindvindingens fysiske påvirkning af havbunden i form af flere kilometer dybe huller og afskrabninger. Rød skravering er fællesområder til råstofindvinding.

¹⁰ Rambøll (For Miljø- og Fødevarerministeriet), "[Øresunds naturværdier og råstofressourcer](#)", 2018.

¹¹ MARIS (Miljøstyrelsen), "[Det Marine Råstofindberetningssystem](#)", 2023 (Egen optælling april 2023)

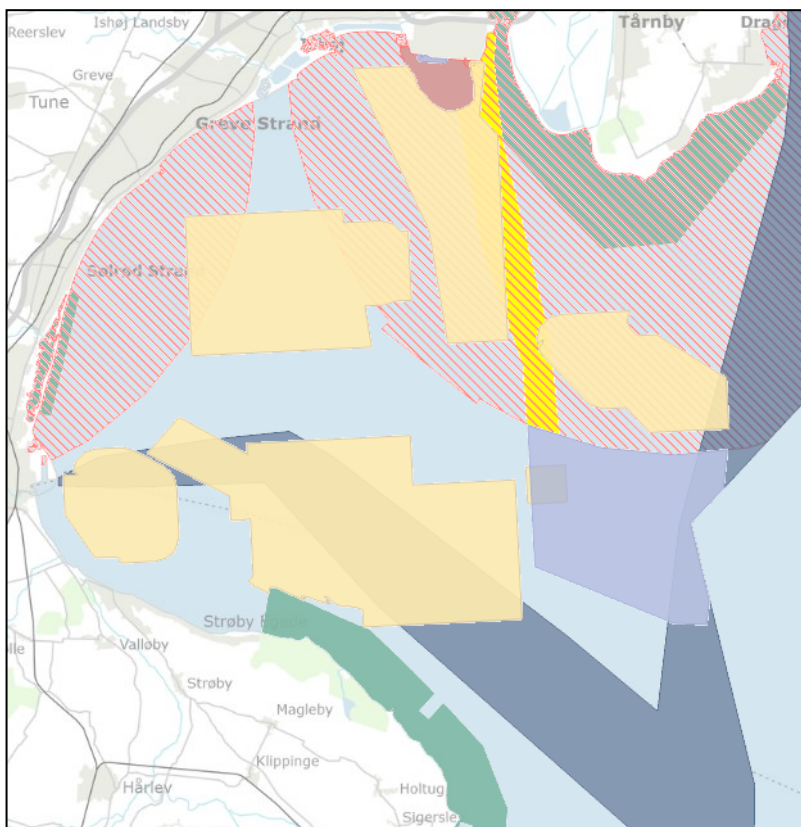
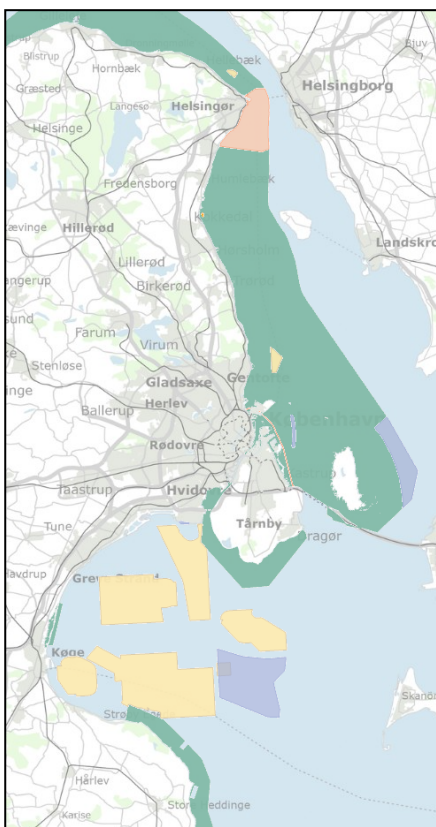
¹² Geodatastyrelsen, "[Danmarks Dybdemodell \(DDM\) i 50 m opløsning](#)", 2023.

Udover de 6,5 mio. m³ råstoffer der allerede er suget op i Køge Bugt, er der givet tilladelser til at indvinde yderligere 7,5 mio. m³ råstoffer i Køge Bugt inden udgangen af 2026⁷. Til sammenligning har råstofindvinding i den svenske del af Øresund været forbudt siden 1982, og i det nordlige Øresund er der kun tilladelse til at indvinde yderligere 0,01 mio. m³ råstoffer frem til 2025.

Jævnfør udkastet til Danmarks Havplan^{13,14}, så skal det nordlige Øresund udlægges til natur, mens det sydlige Øresund (Køge Bugt) skal udlægges til råstofindvinding og energiproduktion. Det skal ses i lyset af, at NCC, som står for hovedparten af sandsugningen i området, påpeger, at der ikke er behov for nye områder til råstofindvinding, idet der med de eksisterende fællesområder er ressourcer nok til de næste 30 år¹⁵.



Billede 1: Billedet viser det sorte vand, som er hentet op fra en af de mange sugehuller i Køge Bugt ([facebook](#)).



Kort 6: Danmarks Havplan for Øresund Kort 7: Danmarks havplan med fokus på sydlige del af Øresund/Køge Bugt.
Tegnforklaring: natur- og miljøbeskyttelsesområder (grønne felter), råstofområder (gule felter), energiproduktion (lilla felt), energikorridor (gult felt) og beskyttelsesforanstaltninger for luftfart (rød skravering).

¹³ Søfartsstyrelsen, "[Danmarks Havplan](#)", marts 2021.

¹⁴ Søfartsstyrelsen, "[Havplanredegørelse](#)", marts 2021.

¹⁵ Sjællandske Nyheder, "[Entreprenør vil fortsætte sandsugningen i den pressede bugt](#)", 21. januar 2023, samt udtalelse fra Søren Evald Jensen, områdechef NCC, på konference afholdt af NCC d. 28. februar 2023.

Råstofferne fra Køge Bugt bliver i vidt omfang brugt i hovedstadsområdet – og på den anden side af Øresund. I forbindelse med udvikling af Varvsstaden i Malmø skal havbunden hæves fra 11 m til 3-4 m¹⁶. Sandet hentes i dette tilfælde fra Køge Bugt¹⁷, da råstofindvinding i den svenske del af Øresund har været forbudt siden 1982.

Hovedparten af råstofindvindingen i Køge Bugt går til byggeri og infrastruktur. En meget lille del af de samlede råstofindvindinger (sandsynligvis under 2%¹⁸) er gået til kystbeskyttelse. Med klimaforandringer og stigende havniveau får kommunerne langs Køge Bugt i fremtiden et større behov for kystbeskyttelse. Derfor kan der i fremtiden blive behov for at hente råstoffer til kystbeskyttelse i Køge Bugt. Det er mere legitimt at bruge ressourcerne lokalt – og nøjes med at indvinde råstoffer fra de eksisterende områder i det omfang det måtte være nødvendigt end at udvide råstofindvindingen, som foreslået i havplanen, og udøve endnu mere skade på havmiljøet i Køge Bugt.

Ud over omfanget af den råstofindvinding, som foregår i Køge Bugt, er det problematisk, at der ikke findes økonomiske incitament, som medvirker til at begrænse omfanget af skadevirkningerne på havet. I forbindelse med råstofindvinding skal der kun betales et beskedent vederlag til staten på kun 8 kr. pr. m³ (i 2011 priser)¹⁹. Det begrænsede vederlag gør det økonomisk attraktivt at foretage store mængder af råstofindvinding i stedet for at genanvende bygningsmaterialer, og umuliggør samtidig at der kan foretages kompenserende tiltag.

I det lys, er det derfor også bekymrende, at havplanen lægger op til yderligere råstofindvindinger uden samtidig at stille krav om kompenserende tiltag som f.eks. etablering af stenrev, genopretning af tidligere stiksugeområder, udplantning af ålegræs m.v.

3.2 Store mængder slam dumpes i Køge Bugt

Opgørelser fra Miljøstyrelsen viser, at Køge Bugt er blandt de områder, hvor der er blevet klappet mest i de seneste år²⁰. Alene i perioden fra 2013-2018 er der blevet dumpet mellem ca. 190.000-250.000 m³ slam på 4 klappladser i Køge Bugt (primært fra udvidelsen af Københavns Nordhavn).²¹

Inden klappingen fra etableringen af Lynetteholmen blev indstillet, nåede man på et halvt år at klappe 228.000 m³ slam i bugten²². Lynetteholm projektet havde dog i alt tilladelse til at klappe 2,5 mio. m³ slam i Køge Bugt, også selvom det blev vurderet, at 1,4 mio. m³ af slammet ville sprede sig ud i andre områder i Køge Bugt²³. Klapping af store mængder slam er i sig selv skadeligt for

¹⁶ Malmö Stad, "[Vi grundar upp Södra Varvsbassängen](#)", oktober 2022.

¹⁷ Oplyst på møde i Øresundsvandsamarbejdet af en medarbejder fra Malmø.

¹⁸ Et forsigtigt estimat fra miljømedarbejdere i Stevns Kommune.

¹⁹ Som kuriosum kan det nævnes, at Lynetteholm projektet ikke skal betale vederlag for de 4,5 mio. m³ råstoffer, som det har tilladelse til at indvinde i Faxe Bugt, da materialerne skal anvendes på søterritoriet.

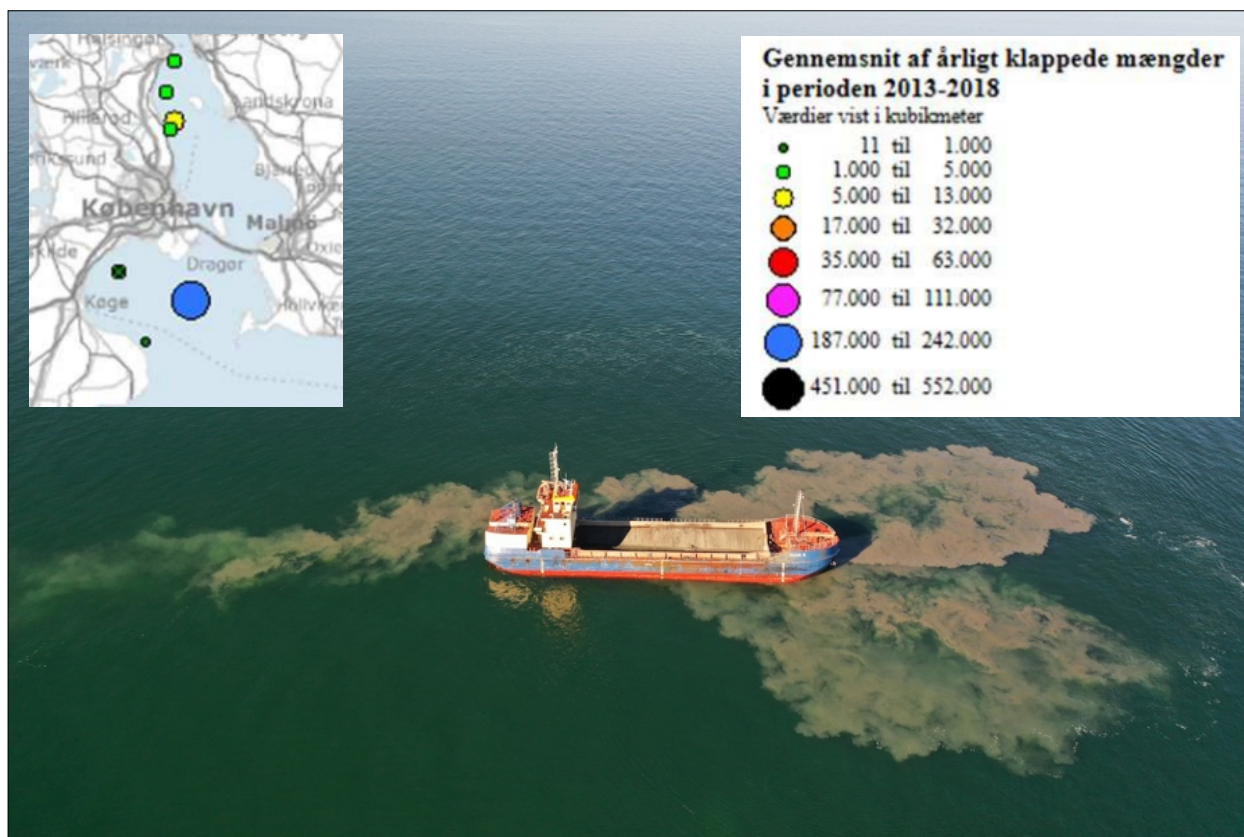
²⁰ Miljøstyrelsen, "[Gennemsnit af årligt klappede mængder i perioden 2013-2018](#)", 2019-20.

²¹ By & Havn fik i 2011 tilladelse til at klappe 250.000 m³ sediment fra udvidelsen af Københavns Nordhavn.

²² DR, "[228.000 kubikmeter slam dumpet i Køge Bugt](#)", 25. marts 2022.

²³ Trafikstyrelsen, "[Sammenfattende redegørelse: Miljøkonsekvensrapport for etablering af Lynetteholm, samt temarapport for uddybning af sejltrede og klapping](#)", 31. marts 2021.

havmiljøet og kan, afhængig af vindforhold, resultere i flere skadevirkninger i form af ændringer af biodiversiteten også længere væk fra selve klapplassen.



Billede 2: Ved klapping dumpes opgravet havbundsmateriale fra f.eks. et havneområde direkte ud i havet. Klappmateriale er oftest forurenet med næringsstoffer og miljøfremmede stoffer. Foto: Jan Henningsen. Arkivfoto.

Indsat grafik med mængder stammer fra Miljøstyrelsen¹⁵.

I Køge Bugt er der i dag fire klapplasser, hvoraf to af klapplasserne ligger tæt på land. Den tætte placering af klapplasserne på land øger således også fra et borgerperspektiv skadevirkningerne af klapping i et større omfang. Af den årsag er det også problematisk, at der ikke eksisterer krav om, klapplasser ikke må placeres på vanddybder under 8 meter.

Trods klappingens skadevirkninger, kan der i mindre omfang være behov for at klippe materiale. Eksempelvis til at udgrave sejlrender eller genskabe den rette dybde i havnebassinene. Køge Havn har i den sammenhæng netop fået tilladelse til at klippe 15.000 m³ i år og Bøgeskov Havn klappede knap 5.000 m³ i 2020. Der er dog betydelig forskel på, om der klappes 15.000 m³ – eller om der klappes 2.500.000 m³ slam til et projekt som Lynetteholmen. Klapping i mindre skala kan være nødvendigt. Men det bør tilstræbes, at materialer i stedet for at blive klappet nyttiggøres fx til kystbeskyttelse, bypass eller til brug på land, så effekterne på havmiljøet begrænses.

Endeligt er det uheldigt, at det er gratis at dumpe affalds jord/slam i havet, hvorimod der pålægges en afgift på at deponere affalds jord/slam på land. Det er ikke hensigtsmæssigt ud fra

miljøbeskyttelsesbetragtninger, at der er forskel på afgiftsniveauet afhængig af, om forurenede affaldsjord/slam dumpes på land eller i vand.

3.3 Manglende miljøkompenserende tiltag fx stenrev, naturgenopretning og formidling om havmiljøet

For Natura2000-områderne gælder der krav om, at de miljøforstyrrende aktiviteter foretaget på landjord skal kompenseres med iværksættelse af genopbyggende aktiviteter. Der stilles dog ikke tilsvarende krav, når de miljøforstyrrende aktiviteter foretages i havet. På den måde er land og hav ikke stillet lige i forhold til skadende miljøpåvirkninger, ligesom der ikke i forbindelse med, at der gives tilladelse til fx råstofindvinding eller klappning, stilles nationale krav om genoprettende tiltag. Det betyder bl.a., at det i dag hovedsageligt er fonde og frivillige, der bærer indsatsen med at genskabe habitater.

Derudover gør de nuværende regler i kystbeskyttelsesloven og Kystdirektoratets administrationspraksis²⁴ det særdeles vanskeligt at opnå tilladelse til at iværksætte genoprettende tiltag af havnaturen, fx i form af stenrev. Eksempelvis kan det nævnes, at selvom man fra historiske optegnelser ved, at der har været et omfattende stenfiskeri i Køge Bugt, så kræves der dokumentation for, at der konkret har været et stenrev der, hvor man ønsker at genskabe et nyt. De administrative byrdefulde og komplekse regler for genopretning gør det derfor vanskeligere at forebygge og kompensere for havmiljøpåvirkningerne.

3.4 Ni kunstige erhvervsøer får yderligere konsekvenser for havmiljøet

Hvidovre Kommune og den tidligere VLAK-regering indgik i 2019, som led i udspil til Hovedstaden 2030, en aftale²⁵ om at påbegynde arbejdet med at etablere ni kunstige erhvervsøer i forlængelse af Avedøre Holme. Erhvervsøerne vil udgøre et areal på 3,2 kvadratkilometer med plads til op til 380 nye virksomheder. Af redegørelsen om havplanen fremgår det således også, at der udlægges et areal til Hvidovre Kommunes landindvindingsprojekt om op til 9 nye holme i forlængelse af det nuværende Avedøre Holme.

De ni kunstige øer syd for Avedøre Holme vil fjerne 3 kvadratkilometer ålegræs, som vil få store konsekvenser for havmiljøet i bugten. Kommunerne er sammen med forskere ved Århus Universitet ved at få belyst effekterne heraf.

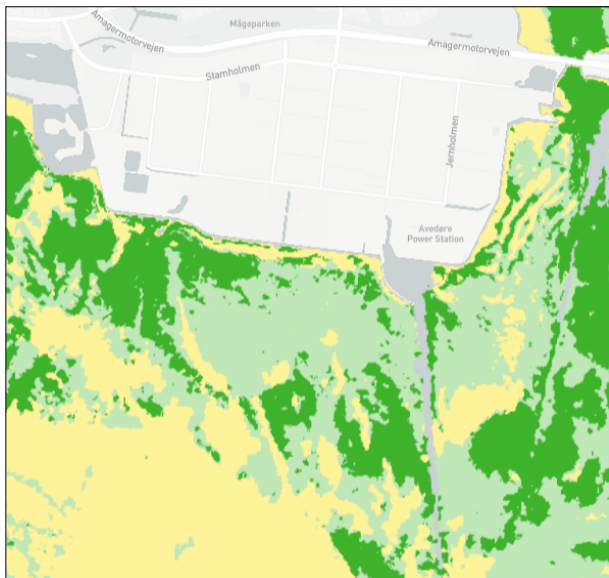
Holmene vil få væsentlige miljømæssige konsekvenser for havmiljøet i Køge Bugt af flere årsager. For at Hvidovre Kommune kan bygge ni kunstige erhvervsøer i havet, vil der skulle dumpes mere end 47.000.000 tons jord²⁶ i havet. Det må antages, at dumpning af så store mængder jord vil få konsekvenser for havmiljøet og biodiversiteten. Ikke kun for nærområdet omkring Avedøre Holme men også i de omkringliggende områder set i lyset af de nuværende strømforhold²⁷.

²⁴ Kystdirektoratet, "[Administrationsgrundlaget for Søterritoriet](#)", 2015.

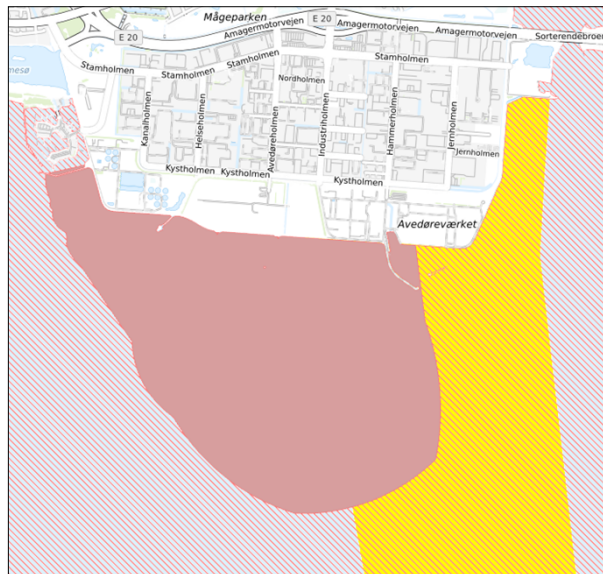
²⁵ Regeringen.dk, "[Pressemeddelelse: Nyt stort erhvervsområde ved Avedøre Holme](#)", 7. januar 2019

²⁶ MOE Tetraplan, "[Transportanalyse af Avedøre Holme](#)", februar 2017

²⁷ COWI, "[Udvidelse af Avedøre Holme – Foreløbig vurdering af strømforhold](#)", december 2016.



Kort 8: Den nuværende vegetation i arealet, hvor Holmene planlægges etableret. Lys grøn = spredt vegetation, mørk grøn = tæt vegetation



Kort 9: Det røde felt markerer de ni kunstige øers placering jævnfør Danmarks Havplan.

En påvirkning af havmiljøet vil også få betydelige negative konsekvenser for biodiversiteten, dyreliv og den øvrige natur i Køge Bugt på lang sigt. Eksempelvis vil etableringen af Holmene føre til fjernelsen af store områder med ålegræs, og dermed bl.a. ved at reducere fødegrundlaget for de eksisterende fugle og pattedyr i området.²⁸

3.5 Behov for bedre rensning og færre overløb

Med etableringen af Holmene overvejes samtidig, at Hovedstadens tre renselanlæg samles på Holmene på ét anlæg. I dag renses spildevandet fra indbyggere og industri i København på tre renselanlæg – Lynetten, Damhusåen renselanlæg og Avedøre Spildevandscenter – hvor spildevandet fra Lynetten og Damhusåen udledes i hovedvandopland Øresund, mens spildevandet fra Avedøre udledes i hovedvandopland Køge Bugt. På nuværende tidspunkt udleder Københavns tre renselanlæg – Lynetten, Damhusåen og Avedøre Spildevandscenter – til sammen 23.600.000.000 liter²⁹ rensat spildevand hvert år. Hvis alle hovedstadens spildevandsanlæg samles på Holmene vil den samlede spildevandsmængde skulle udledes i Køge Bugt, og den årlige spildevandsudledning i Køge Bugt vil stige med over 380%. Selvom spildevandet er rensat, vil det fortsat føre til væsentlig større kvælstofudledninger og udledninger af øvrige næringsstoffer til det allerede udfordrede havmiljø.

Samtidig vil en sammenlægning af spildevandsanlæggene øge risikoen for overløb ved fx skybrud, hvor urensat vand risikere at løbe ud i havet tæt på attraktive badestrande, og dermed i væsentligt omfang øge mængden af næringsstoffer.

²⁸ DHI, "[Screening - Natur- og miljømæssige rammer og muligheder i forbindelse med udvidelse af Avedøre Holme](#)", Maj 2018

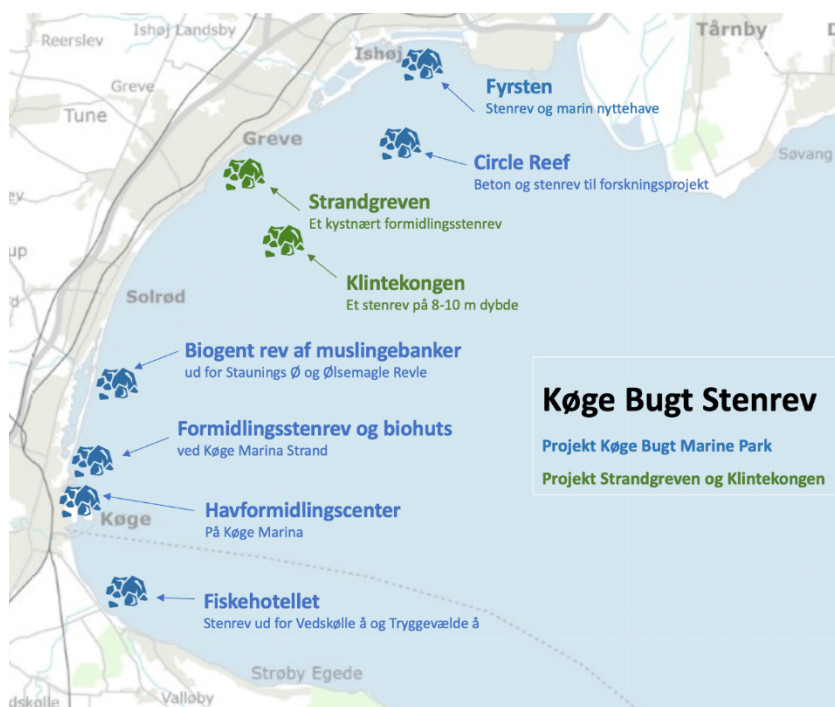
²⁹ BIOFOS, "[Miljøberetning 2021](#)", 2021

Det vil få store konsekvenser for havmiljøet i Køge Bugt, hvis der sker overløb på rensningsanlægget. Værdierne for forekomsten af en række kemiske stoffer som bl.a. kvælstof, bly og kviksølv i Køge Bugt, ligger allerede i dag over de nationalt fastsatte grænseværdier³⁰. Den nuværende samlede kemiske tilstand i Køge Bugt kategoriseres således også af Miljøstyrelsen som "ikke-god"³¹. Det vil derfor være kritisk, hvis det tilføres yderligere mængder af kvælstof og øvrige kemiske stoffer til havmiljøet i stedet for at indføre tiltag, som kan reducere udledningen.

4 anbefalinger

Den nuværende voldsomme påvirkning af havnaturen kan efter kommunernes opfattelse ikke fortsætte. Der er brug for ændret adfærd og ny regulering.

Køge Bugt Alliancen ønsker en stærk beskyttelse af havmiljøet, og har bl.a. positive erfaringer med reguleringsmæssige begrænsninger i forhold til brugen af havet. Eksempelvis er der ikke siden 1932 sket fiskeri med bundtrawl i Køge Bugt, ligesom den øgede beskyttelse af torsken i Øresund har fået bestanden af torskeyngel og småtorsk til "nærmest at eksplodere"³². Køge Bugt kommunerne har også aftalt et tæt samarbejde med Køge Bugt Stenrev om aktiv genopretning af miljøtilstanden fx med stenrev, fiskehoteller m.v.



Kort 10: Køge Bugt Kommunerne samarbejder med Foreningen Køge Bugt Stenrev om etableringen af kystnære stenrev.

³⁰ Niras rapport for HOFOR Vand København A/S, "Nybygning af Værket ved Regnemark - Recipientvurdering – Vandkvalitet", 2022 (ikke offentlig tilgængelig).

³¹ Miljøstyrelsen, "[MiljøGIS for høring af vandområdeplaner 2021-2027](#)", oktober 2022

³² Øresundsakvariet, "[Torsken fik fred og ro i Øresund: Sindssygt mange torskeunger i år](#)", 27. december 2022

For at styrke beskyttelsen af de områder, som i dag er hårdt ramt, og som har en høj beskyttelsesværdi, anbefaler de syv kommer i Køge Bugt følgende:

4.1. Den kommende marine nationalpark skal beskytte hele Øresund

Hele Øresund – også den sydlige del af Øresund – bør beskyttes af den marine nationalpark. Det eksisterende Øresundhedsvandssamarbejde omfatter allerede i dag både den nordlige og sydlige del af Øresund. Det anbefales derfor, at miljøministeren træffer beslutning om, at den kommende marine nationalpark udvides til at omfatte hele Øresund.

4.2. Undlad at udpege nye områder til råstofindvinding i Køge Bugt

Det anbefales, at erhvervsministeren i den kommende reviderede havplan tager hensyn til naturen i den sydlige del af Øresund, og ikke kun betragter området som en råstofressource.

4.3. Stil krav om naturgenopretning, hvis råstoffilladelser forlænges

Det anbefales, at Miljøstyrelsen ikke giver tilladelse til forlængelse af de nuværende råstofområder medmindre der samtidig stilles krav om kompenserende anlæg som f.eks. etablering af stenrev, genopretning af tidligere stiksugeområder, udplantning af ålegræs m.v. I forlængelse heraf anbefales, at reglerne ændres, så det bliver nemmere at foretage genoprettende tiltag af havnaturen.

4.4. Gør det økonomisk byrdefuldt at skade havmiljøet

Afgifterne på at indvende råstoffer og på at dumpe materialer i havet bør forøges for at gøre det økonomisk omkostningsfuldt at skade havmiljøet og i stedet øge incitamentet til at genanvende bygningsmaterialer og vælge andre råstoffer, som ikke påvirker havnaturen.

4.5. Begræns klapping i Køge Bugt

Det skal være slut med at klappe store mængder af materialer fra anlægsprojekter som fx Lynetteholm i Køge Bugt. Derudover bør det helt forbydes, at klapping sker på vanddybder under 8 meter.

4.6. Stop etableringen af 9 kunstige erhvervsøer

På baggrund af de negative konsekvenser for havmiljøet (ålegræsenge og dumpning af jord) samt de negative miljømæssige konsekvenser på land, anbefales det, at Hvidovre Kommune og SVM-regeringen indstiller planerne om etableringen af Holmene.